

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló“ a vobis institutum ad catholicarum partium proposita promovenda, id equidem probamus libenter (Az általalok katolikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló“ cím alatt létesített új lapot mi örömmel helyeseljük XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófhoz, 1895. márczius 6-án.)

Előfizetési árak:
1 évre 12 kor., 1/2 évre 6 kor., 1/4 évre 3 kor.
Egyes szám ára 10 fill.

Felelős szerkesztő:

BILLYEI FERENC.

Segéd-szerkesztő:

KETSKÉS ELEK.

Megjelenik: kedden, csütörtökön és szombaton este.
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Szent-István-tér 1.
Egyes számok kaphatók: a dohánytörszékben.

Az ujságírás rejtelméből.

Ki ne olvasott volna arról a cudar botrányról, mely ez év áprilisának végén Budapesten lejátszódott. A mikor egy nagyhatalmu, élők és holtak felett itélő ujságíró, névszerint Fenyő Sándor oly undorító dolgot követelt el, hogy hallatára az egész közvélemény felháborodott s szinte kivétel nélkül követelte a vadállatias merénylet elkövetőjének szigorú, elnézést nem ismerő megbüntetését. Azóta Fenyő Sándor már a sötét börtönök lakója, a bírói igazságszolgáltatás, mivel bünei közül csak egy került napvilágra, megelégedett azzal, hogy 9 hónapra lecsukatta őt a gazemberek közé.

Ez azonban nem főérdekesége a dolognak. Sokkal érdekesebb az, hogy Fenyő Sándor a maga személyében nagyhatalom volt. Ugyanaz a Fenyő Sándor, a ki most daróc rabruhájában a sötét falak közt ül, közvélemény-gyártó volt.

Egy fővárosi lap írja róla a következőket:

... ez az ember, kiről napról-napra újabb gazettek sünek ki, emelt fővel járt, kelt itt közöztünk. Szuverén göggel, mérhetlen fenhéjazással igazgatta egy nagy sajtóvállalatot. Itt élte elevenek és holtak fölött. Kegyeket osztogatott, hódolatokat fogadott. Údvar tartott-maga körül-képviselői, úthton volt a képviselőház folyosóján — és nem rajta mult, hogy képviselővé nem lett.

Fenyő Sándor ur egyebek között hirlap-uzsorás is volt. Valóságos lapgyárakat rendezett be. Csaknem negyven vidéki és több fővárosi kirajczáros ujságot állított elő a legaffináltabb szélfúvósodással. Mindögvi lapnak a címe más és más volt, de tartalma azonos volt mindnek. Egyiket hívták „Szepesi Híradó“-nak, a

másikat „Szolnoki Friss Ujság“-nak, harmadikat Kurucz Ujság“-nak, negyediket „Függetlenség“-nek. Egyik városban kormánypárti elveket hirdetett, másutt a függetlenségi eszmék zászlóvivője volt, harmadik helyen nemzetiségi köpönyeget viselt.

Mindzezeket az üzleteket Fenyő Sándor nem a maga nevében cselekedte meg. Alakított egy részvénytársaságot strohmannokból, rokonok és lekötelezettekéből, vett magának társat, pénzes társat a vádoltak padjáról és úgy működött.

Előkelő emberek pártfogása alatt mindent merészelt. A környárai barátságos lábon álló debizonyisten-negyvennyolcasok hivatalos ujságjának főszerkesztői állásában olyan biztosnak érezte magát, akár az oroszok a szabotzpoli Malakof-erődében.

De az áprilisi tragédia, amely Fenyő Sándort mindenkorra lezárította a társadalmi szereplés teréről, kinyitotta teljesen az emberek szemeit. Mindazok, akik vele összekötésben voltak, sietve tépték szét az összekötő szálakat és a gazságok tornya, amelyet Fenyő Sándor a maga üzleteiből összehalmozott, rombadőlt.

Ime! ez a modern ujságírás. Gyár, a melynek élén esetleg börtöntöltelek áll. Ez árasztja el Magyarországot millió és millió lappéldányokkal. Ez ad széleim táplálékot millióknak. Mit? Milyet?

Nézzük csak meg azoknak a bizonyos Friss Ujságoknak a belsejét. Mit találunk benne? Első sorban is mindenfelől egy csomó büntényt. Gyilkosságot, sikkasztást, rablást, betörést. Kiszinezve, kicifrázva, parfümmel beszagosítva, hogy a hullaszag palástoltassék. Hogyan bännak a bűnnek? Nem mint gonoszszággal, nem mint az ember lelkén nőtt vadhajtsással, a melyet le kell róla metélni,

még akkor is, ha fáj, ha vérkönny fakad is a nyomán. Náluk a bűn természetes valami, az ember egyéniségének kiegészítő része, a mely ép úgy odartozhatik cselekedeteinkhez, mint az evés. Hiszen szerintük szabadakarat nincs, az ember rabja ösztönének, tehát büntetése sem lehet. Ezért szólalunk mindig fel ezeknek az ujságoknak irtózatosan romboló hatásáról. A ki szemét közt jár, akaratlanul ruhájára szed belőle valamit. A szemétdombon nem teremnek nemes, illatos virágok, csak gaz és búrok. A ki lelkét új szellemi táplálékkal terheli, nem remélheti, hogy egészséges, keresztényi cselekedetek teremnek nyomában.

Mit látunk meg Fenyő ur lapjaiban. Tüskén-bokron keresztül való kormánypártiaszkodást. A legutóbbi kormányoknak szájaize szerint való volt, sőt bizonyára hálások is voltak Fenyő urnak azokért a szolgálatokért, a melyeket érdekében olvasóinak milliói közt végezett. De ut des. Adok, hogy adj. Hogy kitől fogadják el, hogy egy börtöntöltelek nyujta-e a segítséget-feléje, mit bánta ezt akár Tisza, akár Bánffy stb. Hogy az ő támogatásával kapcsolatban megmérgezik a nemzet lelkét, az legkevésbé nem nyom és nyomott előttük a latban. Hiszen Fenyő ur ellenéki ember létere miniszterekkel parolázott, kegyeket osztogatott és büntetéseket szabott ki letzése szerint. Látjuk továbbá hasábjában a szocializmus dédelgetését. Ez is érthető. A szocialdemokrácia zsidótermék. Az elméleti szocializmus összes meg-alapítói zsidók voltak. Ez a bömlasztó, erjesztő munka megégyezik az ő világtörténelmi szereplésükkel. Fenyő ur szintén zsidó volt s így épen nem csoda, ha az irányítása alatt álló lapokban ezen burján elhatalmasodhatott. Hogy mennyire mételeyezték meg józan, becsületes gondolkodásu, szorgalmas népünk fejét: elég szomorú tapasztalataink bizonyítják.

AJFEJÉRMEGYEI NAPLÓ TÁRCÁJA.

Uti élmények.

Öt napig voltam Radegundban s annyi kellemes emlék, annyi szives jószág jutott osztályrészemül, hogy ha akarnám, se tudnám elfeledni.

Visszafelé Grázba automobilon jöttem, a melyet — állítólag — ott időzésem örömeire szerzett be az intézet igazgatója. Grázból vizitálni mentem Lassnitzhöhere, egy kedves, de gyermekkorát élő vizgyógyintézetbe. Onnan visszamenve Grázba, újlag meggyőződtem, hogy a katonamuzsika nemcsak a mi népünket ragadja el, nemcsak a mi suszterinasaink, konyhahölgyeink és hadfiaink szívét tölti el földöntúli gyönyörűséggel, hanem a németeket is. Ejjél után egy órákor is megakasztották a közlekedést sűrű tömkelegükkel az előtt a vendéglő előtt, ahonnan a német valzerok, polkák és andalgók ünnepélyes akkordjai kizendültek. Ejjél után két óra volt, mikor vonatra ültem, hogy a gőzkocsin Tirol bércei közé repüljek.

Ötödször láttam Tirolt, irtam is már róla; de nem mondhatnám, hogy kevesebbé találtam igazán, mint előbbi utaimban. A Pusztérthal

bájosnál-bájosabb részletei most is betöltötték a lelkemet s el tudták felejteni velem az álmatlan éjszaka után következőni szokott gyötrelmeket. S mikor a vonat hangos pöfögéssel a toblachi meredek felé haladt, mikor a táj szépségét újra a hatalmas sziklaóriások váltották fel, melyből még julius derekán is makacsul villogott ki a hó — nem tudtam levenni róla a szememet csak egy percre sem. Féltém elszalasztani csak egy részletet is abból a tájból, melyhez hasonlóly oly keveset lehet csak látni. Toblachtól lefelé futnak a vizek Franzensfist irányában. A táj szinte féltemesen komorá válik, szinte érezzük törpeségünket azzal az irtózatossággal szemben, mely fejünk felett a kőbor felhőket választja társaságnak.

Az osztrákok hatalmas erősségét, Ausztriának Olaszország felőli kulcsát elhagyva, ismét fölfelé halad vonatunk. A Brennerre! A ki ismeri ezt a vadregényes vidéket, tudja, mit jelent e szó. Mosolyognom kellett, mikor a Semmeringen a bécsi németek rajongására gondoltam. Nem tagadom, hogy csodaszép az is. De a Brennerhez hasonlítva törpeség. Mintha minden szépséget nagyitva mutatna be, a hegyeket, a sziklákat a zúgó patakok. S mindez két óra hosszatt oly csodálatos változatosságban, hogy egyik álmétkodásból a másikba esünk.

Azt a jelenetet pedig, melynek szerencsés szemlélője voltam, sajnálom, hogy olvasóimmal együtt nem szemlélhettem. Alig hagytuk el Franzensfistet, midőn a komor, sötét felhők méhéből hóvizatar keletkezett. Beborult a láthatár, akár tél idején, az ólomszintű fellegek szinte uszályokkal kotorgatták a sziklákat. Aztán fehér lett minden. Az úte, zöld vetés, a sárguló rozskálások, a virágos rétek szinte meglepettve hajladoztak a szokatlan, hideg takaró alatt. A fenyverdők pedig, melyek sűrű gyertyasorként állottak a sziklás hegyóriások oldalában, úgy állottak ott mint karácsonykor szoktak, megrakodva az ajándékok nehéz, édes terhétől. Persze, egy óra alatt vége volt az egész szépséges jelenetnek, mert a nap még a Brenneren is van julius derekán akkora ur, hogy a jogbitörő télapó orrára koppintson. En pedig szomorú szivvel gondoltam vissza szegény irtthon maradt fehérvári honfitársaimra, a kik az aszfalton a pecsenyévé süles komor és idegizgató gondolataival foglalkoznak s nem hóról, de hideg vízről is csak gondolatban emlékeznek.

Összebb vontam a kabátomat és gyönyörködtem a tündéri látványosságban, tovább. Mikor a Brenner legmagasabb pontján elfogytak a patakok komor, csipős hideg vett bennünket körül, akár késő ősztől havában. Hiszen kezdtem nem ír.

Papp Károly
székesfehérvári
Városház-tér, 5. szám alatt.
(Bejárat a Megyeház-utcáról.)
szelyem-műfestő és vegyszeti ruhatisztító

Mindennemű úri-, női-, gyermek- és egyén-ruhák,
menyasszonyi kelengyék, függönyök, végáruk,
valamint ágynemű-töli tisztítását elvállalom. —
Gyász esetekben a legrövidebb idő alatt ki-
szolgálást ígerek.

2721 156-48

Végül Fenyő ur lapjai vallásellenesek voltak. Ha a pokol fenekéről is, de kerített minden napra egy-két hirt, a mely az ő ádáz gyűlöletének, az egyház ellen való pokoli gerjedelmének kifejezést adott. Francia, angol, spanyol, olasz példák garnadával íródtak, melyben az egyház híveit a fégytűlöletesebb színben tüntették fel.

Ezek az általános jellemvonások, melyek állandóan jelezték a kiadó fekete lelkületét. Hogy e mellett kormányparti, esetleg függetlenségi, vagy nemzetiségi politikát csinált-e: az ránézve tökéletesen mindegy volt, hiszen a politikai meggyőződés sosem tartozott érényei közé.

S ilyen ember traktálta és traktálja szellemi zágyvalékával, fekete lelkének bűneivel Magyarország becsületesebb keresztény népét. Ezt olvassák azok, a kiknek ősei 1000 esztendőn keresztül jó polgárai, igaz fiai voltak a magyar hazának. Egy ily ember szellemi irányításába keverednek bele a serdületlen gyermekek, egykor a magyar anya méltóságára hivatott lánykák.

Csodálja-e valaki, ha a szellem ilyenmő undok táplálékától óva figyelmeztetjük, hogy a szülők és nevelők jól vigyázzák meg, mit olvasnak ők és gyermekeik.

UJDONSÁGOK.

Templomszentelés. A mint már hírül adtuk olvasóinknak, a pompás új nappali templom szentelése, mely nagy részében Cziráky Antal gróf bőkezűségéből épült, holnap fog megtörténni. Megyéspüspökünk ma délután udvari papjaival vonattal Nyékre, onnan Nadapra megy, hogy az oltárhoz tartozó szent ereklyéket kihelyezze. Papjaival együtt ezután elvégzi a szokásos imákat, az ereklyék szokás szerint a sátorban maradnak, hol a nép az éjen át imákkal és énekekkel nyilvánítja irántuk tiszteletét. Ő Méltóságára ma még visszaérkezik székvárosába s holnap reggel újra vonaton megy ki a szentelésre, mely 8 órakor veszi kezdetét s csak a déli órákban éri végét. A mint halljuk, a környékből sőt Fehérvárról is igen sokan fognak résztvenni a kedves egyházi ünnepeken.

Körmenet a szőlőhegyre. Hoinap megy a Donátus-napját követő vasárnap vezétni szokott körmenet az őreghegyi kápolnához. Az idei körmeneten valószínűleg még többen vesznek részt, mint az előző években, mert a nagy szárazság idején alkalmuk volt a hitűkben lányhártnak is gondolkozni afölött, hogy: hasztalan az ember iparkodása, ha nem járul hozzá az Isten áldása!

Petőfi emléktáblájára. Ujabbban a következő adományok folytak be:

Dr. Saára Gyula	5 kor.
Tóth Artur	3
Bilkei Ferenc	3
Reá István	2
Kovács Alajos	2
Kégl Miklós	2
Dr. Kecskán Líviusz	1
Bandi Ferenc	1
Scheiřích Antal	1
Dornis István	1
Lipsey Lajos	1
Dr. Holly Géza	1
Szabó Sándor (Csákvár)	1

Az eddigi gyűjtés eredménye 124 kor.

Vörösmarty keresztútja. A nappali templom abból a szempontból is érdekes, hogy ott keresztelték 1800-ban Vörösmarty Mihályt, hazánk későbbi nagy költőjét. A régi keresztút melyből a kis Vörösmarty fejére öntötték a vizet, ma is épségben van s a régi templomból kiemelve, már elhelyezték új helyére, mely a régi templom közvetlen közelében épült.

Nagy utazások. Dr. Faludi Miksa keresk. akad. igazgató társasága csütörtökön a megszbott utirányban visszaérkezett városunkba. Mint eddig, most is pompásan, minden baj nélkül sikerült a kirándulás, úgy, hogy számosan már most készülődnek a jövő esztendői utazásra, mely Faludi dr. tervei szerint Svédországba, Norvégiaiba indulna s Oroszországon keresztül térne vissza hazánkba.

A veszprémi kiállítás egyike lesz a vidéki kiállítások leglátogatottabbjainak. A megnyitáskor, melyet Tallán miniszter személyesen végez, egész Veszprém vármegye összes kisgazdái, kiket a községi előljáráások toboroznak össze ezen vármegye 200 községéből, jelennek meg a kiállításon festői viseletükben és külön jelvények alatt. A megnyitást követő harmadik napon, augusztus 30-án az országos agrár-kongresszus; tartatik ugyanott Darányi Ignác elnöklése alatt, melyre az ország minden részéből eddig mintegy 1600 gazda jelentette be részvételét az egyes vármegyei gazdasági egyesületek útján. Alig-

hogy az országos agrárkongresszus lezajlik, másnap már a keresztény szocialis kurzus részvevői és vezéremberei gyülekeznek Veszprémbe, hogy ott Hornig Károly megyés püspök védnöksége és elnöklése alatt eszméik terjesztése érdekében tanácskozzanak. A következő napokon a szintén Veszprém vármegyében, Siófokon ülésező orvoskongresszus tagjai látogatják meg a veszprémi kiállítást, szeptember 2-án pedig a Balaton-Almádban ülésező országos halászati kongresszus tagjai tekintik meg a kiállításon bemutatásra kerülő balatoni halászat improvizácó csoportját. Szeptember 4-én pedig a „Dunántúli iparos kongresszus” tagjai üléseznek a kiállítás nagy tanácskozó termében, melyen Thék Endre és Gelléri Mór vezetése alatt Szávay Gyula, Szendrői Mór, Baur Károly és Szilágyi Mihály előadók hozzák felszínre az iparosok kívánalmait. A kiállítás végrehajtóbizottsága élén Kolozsváry főispán és lo-vag Rainprecht Antal nagy előkészületeket tesznek a vendégek fogadására, Veszprém város pedig Szeglethy György polgármesterrel élén mindent elkövet, hogy ez ősrégi várost kellemessé tegye az idegenek előtt.

A könyörületos szivekhez intézett felhívásunkra lapunk egy vasmegeyi (Közseg) előfizetője 4 koronát küldött a nyomorgó család számára. Az Isten fizesse meg!

Olcsó a baromfi. Gazdaasszonyaink örömmel tapasztalják, hogy a baromfi tetemesen olcsóbb lett. Ez az „örvendetes” tény minket éppen nem örvendeztet meg, mert annak a szomorú bizonyítékát látjuk benne, hogy az idej szárazság mérhetetlen árákat okozott az országban. Természetes, hogy a baromfi sokkal olcsóbb, mint máskor szokott lenni, mert hisz a baromfi tenyésztő falusi nép kénytelen eladni csirkéit, ruciat, pulykát, libát. Kénytelen a szó legszorosabb értelme szerint, mert az eleség az idej silány termés következtében méregdrága. Most már a kukorica is tönkre ment; így vége minden reménynek. Ez az egy évi rossz termés baromfi-tenyésztésünknek óriási kárára lesz. Az sem örvendetes tehát, hogy az élő szárazságra is olcsóbb lett (sőt még csak ezután lesz igazán olcsó!) mert ez meg a takarmányhiány szomorú jele. Az idén tehát olcsó hushoz drága kenyeret eszünk, pár évig pedig majd megint a hus drágasága miatt panaszkodhatunk.

Utóállítás. A tegnapi lefolyt utóállításán a 14 helybeli illetőségű ifjabb 4-en, a 18 vidékbeli szintén 4-en váltak be.

gyelni azokat, a kik a hegytetőn 1372 méter magasságban a hotelba vonultak, hogy gyengéd börcskéjüket a nap sugarai illetéktelenül meg ne pirtsák. Valahol Radegund táján talán kellemesebb lehet az üdülés, de július derekán téli felöltökben nyaralni, hogy is mondják: egy kissé mégis exotikus multság.

Miután vonatunk megpihent s néhány hektoliter vizet bendőjébe szitt, megindult velünk lefelé. Csikorgott, kerekelt kött állandóan. Csaknem szédülve néztünk lefelé a mélységbe, midőn az alattunk kanyargó meredek tövében a vasut utját láttuk. Mekkora utat kell megtennünk odáig. Hány alaguton vonatunk keresztül, hány kanyarodást teszünk a hegy oldalában, míg azt a száz méternyi mélységet átszeljük.

A Brenner lefelé vadregényesebb, merészebb, csodálatosabb. Az Inn folyása vakmerő, vizesési meglepően szépek. Beleteit vagy két órába újra, mikor az utolsó alaguton keresztül törve, egyszerre kinyílt előttünk a panoráma s a kedves, a hegyek ölében pihenő Innsbruckba, Hofer András dicsőségének színhelyére jutottunk. Onnan már csak egy órai ut volt föl lenbachig. Itt azonban meglepetés várt. Talán részben az ámatlan éjszaka okozta kimerültség, részben a magasban fekvő éghajlat, de mindenesetre a meg hűvösödött

levegő is oly hideget árasztott, hogy remegni kezdtem. Hiába vettem magamra kabátokat, hiába sétáltam, futottam, mégis dideregtem, hogy a fogam vacogott bele. Vizsgálgondoltam fehérvári fölkieimre, a kik a kánikula gőzében ajzudznak, nekem pedig jó, vagy balsorsom azt juttatta osztályrészü, hogy július derekán a didérgés passzióját élvezhessem.

Pedig hatalmas ut volt még előttem fölfelé. Fogaskerekűre ültünk s teljes egy óra hosszat döcögöttünk fölfelé az Achense irányában. Az ut szépségét nem írom le. Az acheni tórol sem írok. A ki látta valaha a csorbat tavat a Tátra aljában, megalkothatja magának a fogalmat róla. Egy óriási vizedény, melynek a geológiai átalakulás korszakában nem került lefolyó csatorna. Körülötte iromba nagy hegyek állanak őrt, komor méltósággal strázsálva az ő féltett kincsüket, a kékszinű tengerszemet. Úgy látszik azonban, hogy a kék tavacska is jól érzi magát a fogságban s tükörsima vizsine bőségesen visszamosolyogja a kék eget s mogorva őrizőit, a fenyeve-ekkel borított bérceket.

A jó tiróliai természetesen nem hagyhatták kiaknázatlanul a természet eme kedves ajándékát, hanem egy csomó villatelepet építettek a partjára, hogy a nyár heve elül szólni akarókat magába

fogadja. Pertisau, Skolastika stb. egyik szebb és kedvesebb pihenő a másiknál.

Mindez azonban nem érdekelte egyelőre csekélyességemet. A Scespitzlől háromnegyed órai járásra van Pertisau, a gőzhajó fűttére pedig körülbelül egy órai járásról felelgetek vissza a bércek. Majd megvett az Isten hidegje. Főlkaptam a csomagomat s a háromnegyed órai ut rövid fél óra alatt megtéve, Pertisauba értem. Két mosolygó arcu bécsi pappal találkoztam, a kik az első percben rám ismertek, hogy magyar pap vagyok s hogy Csúcs barátom látogatására jöttem. Megmutatták az irányt, a Fürstenhaust s én gyors léptekkel siettem feléje.

De hát a Fürstenhausnak nevezett vendéglő 150 szobából áll s bármennyire kerestem, bármint kérdezősködtem a sétálóktól, bizony senki sem tudott utbaigazítani. Egyszerre egy hölgy lép hozzám s kedvesen csengő, tiszta magyaros ki-cjéssel szólit meg:

— Csúcs tisztelendő urat tetszik keresni? Itt van az első emeleten a 90-es számú szobában. Meglepetve néztem rá s annál kellemesebbnek találtam a szives felvilágosítást, mikor láttam, hogy Wensee bárónő, Erzsébet Amália főhercegnő udvarhölgye volt a szives utbaigazító.

Bilkei Ferenc.

Szlanyinka Ferenc

férfiszabó

Székesfehérvárott, Szent-Imre-utca I. szám.

Ajánlom dúsán felszerelt raktáromat a legfinomabb tavasi és nyári angol és hazai szövetekből. Vállalkozom minénnemű úri, egyen- és papi ruhák legújanyosabb ár melletti, korrekt és gyors elkészítésére. — Vidékre próba nélkül.

Hirtelen halál. Kinos szenzációt keltett mindenütt az a haláleset, mely tegnap este a Déli Vasúton történt. Dr. Güllohn Márton rozsnói ügyvéd Nizzába akart utazni megrendült egészsége helyreállítására céljából. Budapesten Tihanyi Irmának, az újságok révén elég hírhedtté vált félvilági hölgynek közvetítésével egy fiatal hölgyet, színházi nevén Bánhidy Gizát, családi nevén Schwarz Katicát vette magához, hogy az ő társaságában látogassa a bájos Riviera központját. Fehérvárig jutottak s este fél 10-kor a gyorsvonat már indulni akart, midőn hangos sikoltások hallatszottak. A személyzet berohant Goulthon kocsiába s ott találták a szerencsétlen fiatal embert pongolyában, halálkölva. Rögtön intézkedtek a Szent-György körházba való beszállítása iránt, a hol röviddel később kielehte lelkét. A rendőrség átvette nála levő holmijait, körülbelül 130 koronát francia aranypénzben és egy 50 koronás magyar bankjegyet, azontul egy kis fiu arcképet, két gyűrűt, aranyórát s egyéb aprókosságot. Kísérője, Schwarz Katicának bemondása alapján Tihanyi Irmának, valamint neki is néhány száz koronát előre kifizetett. A rendőrség kihallgatta az elegáns szőke kísérőt, a ki kihallgatásáig a rendőrszobában foglalt helyet. Gyanusnak csak egy tűnt és tűnik fel, hogy a hirtelen halállal kimult emberről mindössze 90 ft volt, a mely összeg ily nagy uttal szemben aránytalanul csekélynek látszik. A rendőrség táviratilag értesítette az elhunytak Rozsnói lakó nejét és két kis gyermekét, a honnan távirati értesítést nyertek arra nézve, hogy a család intézkedni fog az elhunyt hazaszállítását illetőleg. A felboncolást az ügyészség mindenestre el fogja rendelni, mivel nincs teljesen kizárva, hogy esetleg bűntény is foroghat fenn. Schwarz Katicát késő délutánig Kuti Fülöp rendőrálkapitány kihallgatta s elrendelte szabadlábra helyezését.

Tanulmányi kirándulás. A veszprémi mezőgazdasági kiállítást a Fejérmegyei Gazdasági kör aug. 30-án tekintni meg. Reggel a 6 órai vonattal Székesfehérvárról indulnak a résztvevők. Akik számról kívánna gondoskodni, forduljanak Rainprett Antal uradalmi jószágigazgató urhoz Veszprémbe.

Nem volt bátorsága meghalni. Kissé furcsán hangzik ez a tétel, mert a lélek-buvárok éppen azt állítják, hogy öngyilkossá csak a gyávák lesznek, akik t. i. nem mernek az étellel megküzdenni. Címek tehát nem is mint igazságot irtuk. Tegnapelőtt este felé (fél 7 óra tájban) a Szent-Kereszt-temető (hosszu-temető) egyik padján a temetőőr egy leányt látott ülni. Minthogy már hosszabb ideje nem mozdult helyéről, figyelni kezdte, s mert gyanusnak találta a viselkedését, közeledett feléje. Ekkor látta, hogy Kovács József vámorék 16 éves leánya. A léptek zajára a leány összerendezte, és elrejténi iparkodott a veszedelmes revolvert, a melyet kezében szorongatott. A temetőőr rögtön tisztában volt a helyzettel. Elvette a halmi készülő leánytól a veszedelmes szerszámot, és kivezette a temetőből. A csinos arcú leány sirva lakadt, és keservesen paraszkodott, hogy megcsalták, azért akart meghalni, de nem mert. Lassan-lassan visszatért volna jőzansága, de, amielőtt a revolvert magához vette volna, még előbb mérget is ivott. Most azután a mérge kezdett működni, úgy, hogy mentők vitték be a körházba. Remélhetőleg nem lesz komolyabb következménye ennek az öngyilkossági kísérletnek.

A D. V. daleylet Pécssett. A Dunántúli Dalosszövetség VI. dalünnepét és versenyét ez idén Pécssett tartja meg. A D. V. daleylet tagjai nagy buzgósággal készülnek a f. hó 13-15-én tartandó ünnepségre, s bizonyosra vesszük, hogy ez a kirándulás úgy a daleylet tagjainak, mint Jámbor Zsigmondnak csak dicsőséget hoz. A Polgári Dalkör nem megy Pécsre, de küldetésileg képviselteti magát.

A vár. feyelemi válaaztmány tegnap ülést tartott, a melynek tárgyat W. M. fogyasztási hivatalnok feyelemi ügye képezte. Első fokuag ugyan felmentették W. M.-t, de az ügyész felebbezése folytán a válaaztmány elé került a dolog. Itt azonban észrevették, hogy formahiba miatt az egész eljárás semmis; így tehát az egész feyelemi ügyet előlél kell kezdeni.

Az iparostanonok megjutalmazása, a kik a június 29-ki kiállításán résztvettek aug. hó 15-én vehetik át jutalmaikat, illetőleg kiállítás okleveleiket az ipartestület helyiségében. Tizenötven kitünő osztályzatot kaptak, harmincketten jeleset, hetvenen jót és tizenhat elégségest.

Levél a Szerkesztőhöz. Tisztelt Szerkesztő Ur! Az igazságot megvalva, miután ismerem Székesfehérvárt és az itt uralkodó állapotokat, egy csepp eredményt sem várok jelen soraim közzétételétől. S ha mégis kérem ezt, teszem egyedül azért, hogy tudomására hozzam az illetékes köröknek, hogy a gondos (?) vezetésükre bízott város adófizető közönsége is *gondolkodik*.

A város egyetlen fürdőjéhez vezető csatornapartról szól az ének. Naponta el szoktam bandukolni a közfürdőbe, melyet a város vezetősége egy szokatlanul ideális gondolatokkal telt pillanatban megcsinált. Örök halára volna kötelezve érte a város itthon „nyaraló” közönsége, ha különböző vállalkozó szellem nélkül oda lehetne jutni. Ez azonban a mai száraz időjárás mellett egyszerűen lehetetlen. Kemény-nyakú ember legyen, aki a csatornapartot gondosan fedő, arasznyi vastagságú portengernek neki mer vágni. S ha mégis megteszi, óvakodjék ugyanabban a ruhában tisztességes emberek szemé elé jutni. Nem elég, hogy vad elhamarkodással az utczési árnyékos fákat egy szálal mind kivágatás s a helyükbe ültetett platánok árnyékát csak unokáink fogják élvezni; maga az út is száraz időben a por, esőben a sár miatt járhatatlan. Mint lapjából olvastam, szerkesztő ur a mult hetekben járt Stájerban. Bizonyára kellemesen lepődött meg az ottani utak által. *Nem városban lévő fürdőhöz vezető sétát utat értek, hanem országutakat*, melyeket a legnagyobb gondnal fednek, tisztogatnak szerte abban a görbe országban. Száraz időben a port, eső alkalmával a sárt és egyéb szemetet rögtön leisztoztatják s világrt sem fordulna elő az eset, hogy *kandálból kihányt sárral burkoljanak földi helyre vivő sétákat*. No de azt hiszem, e tekintetben Magyarországon is páratlanul állunk a mi ösvárosunkkal. Szerény véleményem szerint (fehérvári tónusban szólva), egy két száz szekér murva nem vágná földhöz a kaszárnyákra és vicinális vasutakra százezer pengőket áldozó várost. Talán meg is térülne valami abból a fürdőpénzből, mely azok zsebéből folya be, kik most a nagy por miatt nem mernek arra — pardon a szócsinálásért — szaharai utra vállalkozni. Ismételen hangsúlyozom, nem sokat várok panaszmóltól, de azért kérem, közölje le újságjában, hátha mégis gondol valamit a Polczer tanácsos ur!

Egy itthonrekedt fürdőző.

Vasárnap nincs biztosítás. A miniszter legújabb rendeletében a biztosítással foglalkozó kereskedőket és iparosokat figyelmezteti, hogy vasárnap biztosítási ügyleteket kötni tilos. Ime, tehát lassankint a *ridég és is megszűndendőnek* találja az ünnepet.

Regruta. A legjobban legénykedő regruták a mérték alatt rendszerint úgy remegnek, mint a nyárfa-levél. Azzal gyanusítják Vincellér József kálozi illetőségű, budapesti ügynököt, hogy ő is a bátorságtól remegett annyira, tegnap a mérték alatt. Nem lehetetlen, de nem valószínű, hogy így van a dolog. Az azonban tény, hogy az említett regruta — mielőtt besorozhatták volna — rosszul leit, úgy, hogy a mentőknek kellett érte jönniök.

A vm. közj. bizottság rendes havi ülését f. hó 9-én tartja.

A székesfehérvári Polgári Dalkör 1904. július 31-én tartott „Anna-bál”-ján jelenvolt hölgyek névsora: Leányok: Albert Mariska (Pákoz), Bader nővérek, Bozsák Mariska, Doucha Nellike, Farkas Juliska, Horvát Katica, Hollósy Katica, Körösy Agnes, Kelepec nővérek, Kéry Mariska, Lelkes Rozsika, Meleg Juliska, Mundy Juliska, Mekler Mariska, Nagy Vilma, Schaumann nővérek, Tornosy nővérek, Teller nővérek, Tausenhof Mariska, Varga Emma (Újpest), Varga nővérek, Zsedely nővérek. Asszonyok: Bohm Istvánné, Bader Imréné, öz. Bozsák Györgyné, Doucha Ferencné, Dene Ferencné, Farkas Ferencné, Fodor Kálmánné, Fodor Gyuláné, Gubica Ferencné, Grébner Lajosné, Gyurkovics Sándorné, Gyurkovics Antalné, Horvát Károlyné, Havranek Gyuláné, Hári Gyuláné, Jávorszki Ferencné, Kőrösi Gyuláné, Kausz Viktorné, Káasz Antalné (Mór), Kőrösy Mihályné, Kis Pálné, Kéry Józsefné, Konisz Antalné, Lelkes Istvánné, Mándy Jánosné, Mekler Károlyné, Meleg Sándorné, Molnár Józsefné, Réthy Ferencné, Stummer Károlyné, Sándorovits Jánosné, Steinmetz Ferencné, Süveges Ferencné, Sreindorfer Ferencné, Sztupa Jánosné, Szabady Lászlóné, Teller Jánosné, Vincicai Ferencné, Vekerle Ferencné, Vekerle Gyuláné, Vekerle Lajosné, Varga Ferencné, Varga Jánosné, Végh Gyuláné.

A mulatságon felülfizetni szivesek voltak:

Kis Antal 5 k., Rostásy Szabó Rezső 2 k., Mahalik Ferenc, N. N., Körösy Gyula 1 k. 60 ft., Molnár József 1 k., Leiber Jenő, Albert József, N. N., Horvát István, Mend Ferencné, Körösy Mihályné 80—80 ft., Grébner Lajos 60 ft., Bruszt Ignac, Gubica Ferenc 50—50 ft., N. N., Marsall Nándor, Piroz Béla, Gerwein Mihály, Kátóczy Gyula 40—40 ft., Kiss Pálné, Berger Béla, N. N., Hauzer István 20—20 ft.

Tombola-tárgyakat szivesek voltak adományozni:

Balogh Victor, Bandl Ferenc, Belák Ferenc, Berger Béla, Belák Ignác, Bohm Alajos, Boros Sándor, Destek Adolf, Deák Dávid, Csikós Nándor, Eckstein József, Flits Miklós, Fekete Géza, Grósz József és fia, Hein Márton, Herczeg Sándor és társa, Hollósy Ferenc, Kovács Károly, Kubik Lőrincz, Kluckner József, Körösy Gyula, Kauffmann Simon, Kovács Antal, Krón Ignác, König Károly, König Antal, Kerestesz Zsigmond, Lipp Ágoston, dr. Löwy Márk, Márkus Béla, Marschall Mátyás, Marschall Nándor, Pfinn István, Pollák Artur, Perc József, Róde Imre, Reimtz Lipót, Roszberger Béla, Réthy Ferencné, Rotter Izsák, Sreindorfer Ferenc, Schlammadinger Antal és fia, Schaumann Etelka, Schlammadinger Alajos, Steinmiz Ferencné, Sztupa Jánosné, Szigeti Testvérek, Szinger Ede, Szabady László, Szövetkezet (ker.) Ungvári Mihály, Tógl Gyula, Ullmann Imre, Varga Ferencné, Varga Erzsébet, Vamár Ferenc, Vadász Antal, Vida Elek, Vámos Pálné öz. Vekerle Mariska, Wiener Gyula, N. N., N. N., Wanka Ferenc.

A tombolát, vagyis a telivérű fölszerszámozott háttas paripát Fodor Kálmán honvédségi fegyverkövacs nyerte meg.

Ugy a pénzbeli adományokért, mint a tombolalágyakért köszönetet mond a Polgári Dalkör elnöksége.

Dr. Kovács János ügyvéd irodáját a Kossuth-utcai 18-ik sz. ház emeletére helyezte át.

Anyakönyvi statisztika

1904. évi július hó 29-től augusztus hó 5-ig.

I. Születés.

Született: 4 fiú, 6 leány. Ezekből törvényes: fiú 4, leány 6; törvénytelen fiú: 0, leány 0; halva születet 0 törvényes fiú: 0 leány: 0 törvénytelen fiú, 0 leány. — Összesen: 10.

II. Halálozás.

Elhalt: 8 fiú, 7 nő. Ezekből 7 éven aluli: törvényes fiú: 3, leány: 4, törvénytelen fiú: 0, leány 0; 7 éven föltüli fiú: 5, nő: 3. — Összesen: 15.

E szerint a születést a halálozás 5-tel mulja felül.

● Tollkőnnnyű nemez kalapok. Tennyisz cipők, ingek, övek, mellények. Batiszt, nyers selyem, gyapju ● turista ingek, rövid batiszt labra valók. Szege- ● zett vászoncipők párja 60 krajcár. Varott talpu ● egész finom könnnyű vászoncipők párja 1 forint.

● Szalma-kalapok, női blous ujdonságok melyen leszállított árban. ● Nagy választék sapkák, tricók és ● sweaterekben — csakis

2727

104-34

Knazovitzky Belánál

*** Székesfehérvár. ***

Elhullak: Dudosits Miklós, rom. kath., főgimn. I. B. tanuló, 10 éves, Jókai-utca, 14 sz. — Gorgievic Illés, gör. kel., uhlanus közvezető, 22 éves, nőlen, cs. és kir. csapatkórház. — Beke Sarolta, rom. kath., 13 naps, Budai-ut, 36 sz. — Kovács Józsefné, Vidovits Terézia, rom. kath., 31 éves, Kertaly, 8 sz. — Preiner Mária, rom. kath., 2 éves, Temp-lonköz, 5 sz. — Pindhoffer Mihály, rom. kath., férjiszabót 74 éves, néhai Postpischel Jozefa férje, Kert-utca 37 sz. — Berebora Ferenc, rom. kath., földm. napsz. 30 éves, Rác, Mária férje Szent-György kórház. — Schuch József-István, rom. kath., 8 hónapos, Sütő-utca 3 sz. — Paksi György, rom. kath., 2 hónapos, Forgó-utca, 7 sz. — Horváth Mária, rom. kath., 23 hónapos, Zámoly-utca, 2 sz. — Antal Mihályné, szül. Pulai Erzsébet, rom. kath., 68 éves, Felsőkirálysor, 51 sz. — Sille-Sándor, rom. kath., napszámos, 75 éves, Sebestyér Éva férje, Szent-György kórház. — Péter Jánosné, született Ágoston Rozália, rom. kath., 38 éves, Horvát István-utca, 10 sz. — Töke János, rom. kath., 7 hónapos Malom-utca, 29 sz. — Jankovits János és Bernát Éva. halvaszületett leánya, Selyem-utca, 47 szám.

Kihirdetés.

Szalay András-István, asztalos-segéd és Wagner Mária-Terézia, varrónő, Székesfehérvár. — Tnkáts József n. á. v. modonyfűtő és Horák Anna, varrónő, Székesfehérvár. — Horváth Zsigmond, önálló mézes-kalácsos, Veszprém és Engelhardt Mária Székesfehérvár.

Előrendű szabó-
tűzet, ammal is inkább,
mert szabásza a kitűnő szabás-
ról méltán híres: Szirkovics András.
TÖGL LAJOS főfőrszabó
Szőkeházi, Kossuth-utca 15. (a postak. szemben.)
Készít mindennemű polgári öltöny-
ket, papírhúkat, katonai egyen-
ruhát és fibériát a legju-
ványosabb árban.
2765 52-10

**BRÁZAY FÉLE
SŐSBORSZESZ**

**NACY ÜVEC ÁRA: 2 KORONA
KIS ÜVEC ÁRA: 1 KORONA**
HASZNÁLATI UTASÍTÁS MINDEN ÜVECHEZ
MELLEKELVE VAN!

Egy háztartási mérleg ingyen.

Mesésen olcsó árak mellett küldöm szét tulthalmazott raktárból világítást és kiválóságokért általában kedvelt

mexikói ezüst áruimat
és pedig:

6	darab	mexikói ezüst asztali kését,
6	"	" " " evő-villát,
6	"	" " " evő-kanalat,
12	"	" " " kávé-kanalat,
6	"	" " kiváló desszert-kését,
6	"	" " desszert-villát,
1	"	" mex. ezüst levelemérítőkanalet,
1	"	" " tejmerítőkanalet,
2	"	" eleg. szalon asztali gyertyatartót

46 drb összesen csak frt. 6.50

Minden megrendelő szent-
vül jutalmaként egy sza-
vatosság mellett pontosan
működő 13 és fél kilo hord-
képességű háztartási mérle-
get kap teljesen díjtanul.
A mexikói ezüst egy teljesen
fehér fém (betül is), mely-
nek tartósságát és kiváló
minőségéért 25 év jótállást
vállalok. Szétküldés után-
vételt történik az európai
raktárból:

2798 20-3

Scheffer D. Sándor Budapest,
VIII., Bezerédi-utca 3. sz.

Tömeges vételek

és a legolcsóbb bevásárlási források fel-
kutatása folytán hihetetlen olcsó áron
ajánlhatom a t. c. bevöközönségnek rak-
táron levő áruimat.

Használt, de jókarban levő vaságyakat,
míg a készlet tart 3 koronáért, minden
mértű és minőségű szálvasat 19 fillértől
kezdve árusíthatok. A legkülönbözőbb faju
szegek 10 kgm-ként 3 koronáért, ugy-
szintén mindennemű új- és avét vasak,
vaseszközök, gazdasági gépek, kocsí és
szekértengelyek minden sulyban és alak-
ban, cementárak, rétegfémek, kátrány és
aszfaltpapírok gyári áron kaphatók.

Elsőrendű, igen szapora meszet 2.40 kor.
házhoz szállítok, porosz kovács szenet
pedig 3.60 koronáért.

A t. c. közönség szives pártfogását kéri

Grosz Bernát
a dr. Heidelberg-féle aszfaltpapírok egye-
dülti elárusítója.

Telefon: 122. Rác-utca 5. sz.
2681 52-27

Elsőrangú bútörüzet.

Van szerencsém a n. é. helybeli és
vidéki közönség becses tudomására hozni,
hogy saját műhelyemben készült asztalos
munkákból raktárt tartok a

Kórház-utca 4. sz. alatt (saját ház).

Raktáron vannak: úri-, háló-, ebédlő-,
szalon-, előszoba- és konyha-butorok a leg-
szolidabb kivitelben, melyeknek jöminősé-
gért felelősséget vállalok.

Főelvem odairányul, hogy ezen szak-
mában előforduló silány gyári munkák
által félrevezetett közönség helyben talál-
jon szolidan készült butorokat.

Elvállalok továbbá minta és rajz szor-
int választott butorok készítését bármily
kivitelben, ugyszintén mindennemű aszta-
los munkákat jutányos áron.

Raktáromat a n. é. helybeli és vidéki
közönség b. figyelmébe ajánlom.

Kiváló tisztelettel

NYARI GABOR,
52-8 épület- és butor-asztalos. 2773

KATONAZENE-HANGVERSENY.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség b. tudomására adni, hogy a Magyar
Király szálloda kerthelyiségében kedden, augusztus hó 9-én, a helybeli m. kir.
honvédezenekar hangversenyt fog tartani. A kert helyiségében külön e célra egy
zénepavilont építtettem, amely minden tekintetben megfelel a kívánalmaknak.

A hangverseny kezdete este pont 8 órakor.

Számos látogatásért esd

Barnai Ignátz,
vendéglős.

Kiadó lakás.

Kert-u. 3. számú, ujonan épült házban

5 szobás lakás

minden hozzátartozó helyiségekkel, u. m.
előszoba, fürdőszoba, cselédszoba sth.

2810 november 1-re kiadó. 2-2

Gerenday Gyula
vászón, fehérnemű, rőfös és rövid-
áru üzlete
Székesfehérvár, Nádor-utca.

Tenis reket, Tennis cipő, Tennis labdák, Sport ingek, Sport sapkák.

Ajánlja hazai gyármányú vászón, asztal-nemű, valódi rumburgi és szileziai kézi szőtt vászón és sifon áruraktára. Fürdő ruhák, fürdő köppény. Legdivatosabb férfi ingek,
gallérok, kszelők és nyakkendők: Kelengyéhez szükséges és megfelelő női fehérnemű és kész ágynemű. Mörtek utáni megren-
delésre bármely fehérnemű gyorsan és pontosan elkész tteik. Ceccsemők részére készletben ingesekék, szövött és kötött ujjas
hosszupárna, pólya-kötő, búcsó és kosztakarok, gumi-lepedő, szalag, cooker. Szövet ágy- és asztalterítők, csipke és szövet
függönyök. Torontáli, Axmiszter és tepesztári szalon és futó szőnyegek. Gyapjú és teveszőrű ágytakarók, levarrott Kashmir, Klott
és selyem paplanok. Divatos ruha szövetek, Cosmanosi mosókélmé és selyem-kelmék. Szalag, csipke, fátyal, divatos övek,
vállifűző, napernyők. Nagy választék keztyű és harigényből. Lúszter és mosható kötények. — Szövet és rőfös árúnál 5%
engedmény. 2750 104-25

Nyomatott az Egyházmegyei Könyvnyomdában, Székesfehérvárott.